

VABARIIGI VALITSUS

MÄÄRUS

Tallinn

Haavakannu looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri¹

Määrus kehtestatakse looduskaitseaduse § 10 lõike 1 alusel.

**1. peatükk
ÜLDSÄTTED****§ 1. Ala kaitse alla võtmine ja kaitse-eesmärk**

(1) Looduskaitsealana võetakse kaitse alla Lääne-Viru maakonnas Vinni vallas Aruküla, Kannastiku ja Veadla külas ning Väike-Maarja vallas Eipri külas ja Raekülas asuv ala, mille nimeks saab Haavakannu looduskaitseala² (edaspidi *kaitseala*).

(2) Kaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta:

1) maastikuilmet, metsaökosüsteemi, poollooduslikke kooslusi ning haruldasi, ohustatud ja kaitsealuseid liike;

2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; edaspidi *loodusdirektiiv*) nimetab I lisas. Need on kuivad niidud lubjarikkal mullal (6210*), liigirikkad niidud lubjavaesel mullal (6270*)³, puisniidud (6530*), vanad loodusmetsad (9010*), vanad laialehised metsad (9020*) ja rohunditerikkad kuusikud (9050);

3) liiki, mida loodusdirektiiv nimetab II lisas, ja tema elupaiku. See on kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*);

4) kaitsealuseid liike ja nende elupaiku. Need on rohekas õõskeel (*Coeloglossum viride*), punane tolmpoa (*Cephalanthera rubra*), harilik kopsusamblik (*Lobaria pulmonaria*) ja metsis (*Tetrao urogallus*).

(3) Kaitseala maa-ala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kolmeks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(4) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

Kaitseala välis- ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas⁵ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal, välja arvatud § 12 punktis 4 sätestatud ajal Raeküla sihtkaitsevööndis.

(2) Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud õuealal ja kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Samuti on telkimine lubatud piiranguvööndis asuval eramaal. Muul juhul on telkimine ja lõkke tegemine lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.

(3) Sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud teedel, jalgrattaga ka radadel. Sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine väljaspool teid on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ja kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, sealhulgas liinirajatiste hooldamiseks ning piiranguvööndis metsa- ja põllumajandustöödel.

(4) Kaitsealal on lubatud jahipidamine, välja arvatud Raeküla sihtkaitsevööndis 1. veebruarist 31. augustini.

§ 6. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detail- ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatis kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatis;
- 8) jahiulukeid lisaõöta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis vajab kaitse-eeskirja kohaselt kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on kolm sihtkaitsevööndit:

- 1) Haavakannu sihtkaitsevöönd;
- 2) Raeküla sihtkaitsevöönd;
- 3) Laanemetsa sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Haavakannu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsaökosüsteemi ja loodusdirektiivi elupaigatüüpide kaitse, poollooduslike koosluste säilitamine ja taastamine ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(2) Raeküla sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsaökosüsteemi ja loodusdirektiivi metsaelupaigatüüpide ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

(3) Laanemetsa sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsaökosüsteemi kaitse.

§ 10. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud, ning kuni kümne osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

1) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud, ning rohkem kui kümne osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas;

- 2) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 3) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 4) Haavakannu sihtkaitsevööndis poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik tegevus;
- 5) olemasolevate rajatiste hooldustööd.

§ 11. Vajalik tegevus

Haavakannu sihtkaitsevööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik niitmine ning puu- ja põõsarinde harvendamine.

§ 12. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisustega:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul rajatise püstitamine kaitseala tarbeks;
- 4) Raeküla sihtkaitsevööndis inimeste viibimine väljaspool teid 1. veebruarist 30. juunini, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 13. Piiranguvööndi määratlus

- (1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.
- (2) Kaitsealal on Kullerkupu piiranguvöönd.

§ 14. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

(1) Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on metsaökosüsteemi, maastikuilme ja poollooduslike koosluste säilitamine, roheka õõskeele ja selle elupaikade ning teiste kaitsealuste liikide kaitse.

§ 15. Lubatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on lubatud:
 - 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisustega;
 - 2) kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas.
- (2) Piiranguvööndis on kaitseala valitseja nõusolekul lubatud:
 - 1) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ette valmistamata ja kaitseala valitseja nõusolekul tähistamata kohas;
 - 2) rajatise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks ning tee ja tehnovõrgu rajatise püstitamine;
 - 3) hoonete püstitamine algsetesse taluõuekohtadesse;
 - 4) lageraie üksnes hall-lepikutes langi pindalaga kuni üks hektar, kusjuures puisniidu elupaigatüübile vastavatel aladel on lageraie keelatud;
 - 5) turberaie langi pindalaga kuni kaks hektarit, kusjuures puisniidu elupaigatüübile vastavatel aladel on turberaie keelatud.
- (4) Metsa majandamisel tuleb säilitada või taastada koosluse looduslik tasakaal ning liikide ja vanuse mitmekesisus.

§ 16. Vajalik tegevus

Piiranguvööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik niitmine, loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde harvendamine.

§ 17. Keelatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 2) maavara kaevandamine;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 4) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine, välja arvatud õuemaal ja haritavaal maal.

(2) Piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kui pinnas seda võimaldab, võib kaitseala valitseja lubada puidu kokku- ja väljavedu.

5. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 18. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 19. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 15. septembri 2005. a määruse nr 237 „Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne-Viru maakonnas” § 1 lõige 1 punkt 2 ja määruse lisas esitatud kaart „Haavakannu hoiuala” tunnistatakse kehtetuks.

§ 20. Menetluse läbiviimine

Haavakannu looduskaitseala kaitse-eeskirja kehtestamise menetlus viidi läbi keskkonnaministri 9. septembri 2016. a käskkirjaga nr 1-2/16/865 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 21. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹ EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50).

² Kaitseala moodustatakse Vabariigi Valitsuse 15. septembri 2005. a määrusega nr 237 „Hoiualade kaitse alla võtmine Lääne-Viru maakonnas” kaitse alla võetud Haavakannu hoiuala ning keskkonnaministri 13. jaanuari 2005. a määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine” kaitse alla võetud Raeküla metsise püsielupaiga põhjal. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 2 alapunktist 41 hõlmab kaitseala Haavakannu loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodusala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välis- ja vööndite piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵ Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Siim Kiisler
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär

Lisa. Haavakannu looduskaitseala